

A smiling woman in a red headwrap and plaid shirt, holding a green leaf, standing in a lush green field. The text "FAIR TRADE" is overlaid in large white letters on a black background at the bottom.

Foto na přední straně: Archiv Ekumenické akademie; Olivier Weidemann, Didier Gentilhomme, Archiv Fairtrade Deutschland.

OBJEKT SVET

A man wearing a straw hat and a white t-shirt is smiling while harvesting coffee beans from a tree. The background is a lush green field under a clear blue sky. The text 'OBJEKT SVET' is overlaid at the top in large white letters on a black background.

logo t'eto organize.

Některé z nich již prošly novým procesem externího auditu, který WTO pilotně testuje, a mohou tak na svých výrobcích používat

nebo Fairtrade Original.

World Fair Trade Organization sdružuje mimo jiné tzv. tradiční fairtradové společnosti, tedy ty, které obchodují ze 100 % pouze s fairtradovými zbožím. Systém je založen především na důvěře a dlouhodobých vztazích mezi obchodními partnery. Zároveň pokrývá oblast výroby, pro které by bylo těžké vytvořit jednotný standard – například remeslné zboží (košíky, oblečení, dekorace, šperky apod.). Většina tradičních fairtradových společností začala se spravedlivým obchodováním v 70. a 80. letech minulého století. Mezi ty nejznámější patří EZA, EL Puente, Gepa, People Tree, Tradecraft

PODLE ČEHO POZNÁME FAIRTRADOVÝ VÝROBEK?

CO JE FAIR TRADE?

Fair trade je způsob obchodu, který dává příležitost pestšímu a pracovníkům zemi Afriky, Asie a Latinské Ameriky, aby se uživil vlastní prací za důstojných podmínek.

Fairtrádoví pěstitele a řemeslníci mají jistotu, že za svoje zboží dostanou sprá-

– Fairtradeová pestovateľská spoločnosť má aj istotu, že za svoje výrobky dostane spravodlivú zaplacenú. Spravodlivá cena by mala pokrývať náklady na udržateľnou produkciu a umožňovať život pestovateľom a remesníkom i jejich rodinám. V rámci certifikácie Fairtrade sa pre každý produkt či komoditu stanovuje tzv.

regionu, podle toho, která je vyšší.

Certifikovaná pestiteľská družstva a podniky poskytujú služby v oblasti ochrany rastlín a pôdy, ktoré sú dôležité pre udržanie a zlepšenie kvality životného prostredia. Tieto služby sú poskytované v súlade s požiadavkami štátnej správy a sú v súlade s požiadavkami štátnej správy.

(školení pro péstitele, nákup sazenic).

Proti škůdcům a nemocem lze využít především chemikálie nahrazené přírodními látkami. V rámci certifikace Fairtrade mohou použít některé povolené agrochemikálie, nikoli ale pesticidy, jen v případě, že se potýkají s problémy s poškozením, jejichž kombinace s dalšími rostlinami, aby podpořili rozmanitost a využili jejich stínů.

socialního příplatku.

Členové certifikovaného družstva si pravidelně volí své zástupce, kteří je repre-
zentují na různých úrovních. Nejvyšším orgánem družstva je valná hromada,
na které se rozhoduje například o plánech či o budoucnosti nebo o využití prostředků
Na certifikovaných fairtradeových plantážích si zaměst-
nanci volí své zástupce do tzv. Joint Body, které je zodpovědné za využívání

ních menších mají jistotu, že se nesetkají s diskriminací a zneužíváním. Fairtrade podniku se snaží zapojit ženy do rozhodování a posilovat jejich nezávislost.

Členství ve fairtradovém družstvu dává pestitelem jistotu a stabilitu – vi, kolik a kdy za svoje produkty dostanou. Mohou tak lépe plánovat svou budoucnost a nebojí se investic. Družstva často využívají možnosti předfinancování, aby je-
lich členové mohli dostat peníze opravdu "na ruku";

-Fairtradeové podniky musí respektovat pracovní práva svým zaměstnancům umožňovat práci v důstojných a bezpečných podmínkách. Zaměstnavatelé musí podporovat svou obecnou činnost odbory a kolektivní vyjednávání.

DOSTOJNE PRACOVNI PODMINKY

CERTIFICATE FAIRTRADE

Certifikáční systém Fairtrade vznikl podnětem zpusobem výrobky sprava podzám eme podle modro-zelené známky vlastní Fairtrade International, která produkuje a obchodních vztahů. Fairtrade pro každý produkt či komoditu hranu vykupuje cenu, za kterou je do podestitě ale na tu cenu vyšší, dopostanu pdevětšinou formou doplatků na sezone.

Pestiteľská družstva a spoločnosti musí pravidelne prochádzať procesom kontroly, ktorou zaisťujú auditori spoločnosti FLO-CERT.

Do systému Fairtrade je zapojeno 1,29 milióna drobnych pestiteľov a 187 500 zamestnancov certifikovaných spoločností vo svetle Fairtrade patrí káva, čokoláda, trstinový cukor, fazaneľ, kvetiny, banány a jiné obľúbené potraviny, ovocie, bavlna, futbalové míče a zlaté šperky.

vice informaci na
www.info.fairtrade.net

BOJ PĚSTITELŮ KÁVY S KLIMATICKOU ZMĚNOU (MEXIKO)

Cooperativa Agrícola Manuel Sedes sdružuje na 1700 drobných pěstitelů kávy. Svým členům poskytuje kromě garantované výkupní ceny i zdravotní péči (např. očkování nebo programy prevence rakoviny), sazeničky za výhodné ceny nebo nízkouúrokové půjčky. Tým agroinženýrů se stará o zlepšování kvality a radí farmářům, jak bojovat se změnami klimatu. Družstvo zpracuje veškerý odpad: slupkami z kávových třešní topí v sušičkách a také je kompostují. Výsledné hnojivo prodávají bez zisku zpět členům, kteří jím hnojí své kávovníky.

KOJOTI A NÍZKÉ CENY KÁVY (GUATEMALA)

Drobní farmáři pěstující v horách Guatemaly kávu na svých pár hektarech jsou mnohdy odříznuti od jakýchkoli zdrojů informací. Nevědí tak, jakou má jejich káva ve skutečnosti cenu, a zároveň často nemají přístup na trh, kde by mohli svou kávu prodat vlastními silami. Spoléhají tedy na překupníky, tzv. kojoty. Ti pěstitelům vyplácí velmi nízké ceny, za které nejsou schopni uživit důstojně sebe a svou rodinu.

NELIDSKÉ PODMÍNKY PŘI PĚSTOVÁNÍ CUKROVÉ TRTINY (NIKARAGUA)

Produkce třtinového cukru v Nikaragui je spojena se zábory půdy, dětskou a nucenou prací a především nelidskými pracovními podmínkami. Na 200 000 zaměstnanců plantáží s cukrovou třtinou dostává mzdy ještě nižší, než je zákonné minimum. To samo o sobě pokrývá asi čtvrtinu skutečných nákladů na důstojný život. Pracovníci nemají ochranné pomůcky, v případě stížností jsou zastrašováni nebo vyhozeni z práce. V oblasti neexistují nezávislé a svobodné odbory.

DŮSTOJNOST A UDRŽITELNÁ PRODUKCE BANÁNŮ (EKVÁDOR)

„Normální, konvenční trh jde jen po zisku. Ale ve středu zájmu fair trade, tedy spravedlivého obchodu, stojí lidská bytost,“ říká Joaquín Vásquez, předseda ekvádorského družstva UROCAL. Družstevníci ale nezapomínají ani na přírodu: jeho členové pěstují své banánovníky v kombinaci s dalšími, především ovocnými stromy, protože jsou pak méně náchylné k nemocem. Místo agresivních agrochemikálií používají jen přírodní postupy. Proti škůdcům se brání třeba citrusovými oleji. Nezapomínají ani na ochranu vod a správné nakládání s odpady.

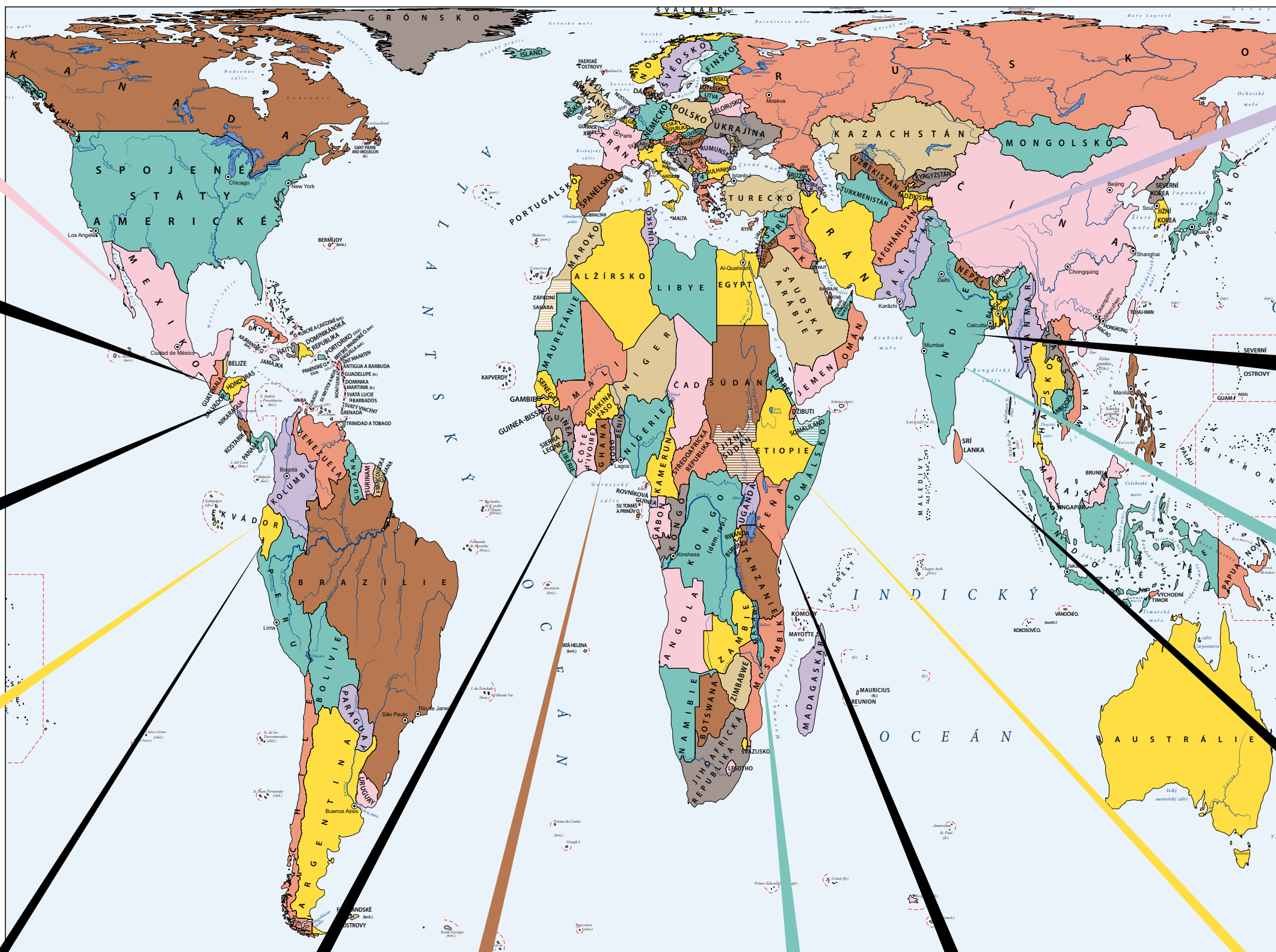
KRUTÁ REALITA NA BANÁNOVÝCH PLANTÁŽÍCH (EKVÁDOR)

Největším světovým exportérem banánů je Ekvádor. Jen málokdo tuší, že se pod slupkou oblíbeného ovoce skrývá krutá realita. Přestože se totiž při produkci banánů používá velké množství agrochemikálií, pracovníci na plantážích nedostávají žádné pomůcky, aby mohli chránit své zdraví. Pesticidy se také dostávají do místního ekosystému a v dlouhodobém hledisku způsobují lidem neplodnost, potraty, rakovinu nebo duševní poruchy.

OBJEVTE SVĚT FAIR TRADE

Mapa v Gall - Petersově zobrazení – Tato mapa na rozdíl od klasického atlasového zobrazení zachovává plošné proporce mezi zobrazenými územími. Německý historik Arno Peters (1916-2002) se snažil překonat eurocentrický pohled na historii a svět jako takový. Klasická (Mercatorova) mapa světa totiž zobrazuje země blíže k pólům proporcionálně větší než země blízko rovníku, a tudíž Evropa vypadá mnohem větší, než ve skutečnosti je. To považoval Peters za symbol marginalizace zemí globálního Jihu a navrhl takové zobrazení mapy světa, která udržuje země ve správných velikostních proporcích.

LEPŠÍ ŽIVOT DÍKY FÉROVÝM MÍČŮM (PÁKISTÁN)

Talon Sports je společnost zaměstnávající 1 200 obyvatel regionu Sialkot v Pákistánu. Místní zaměstnanci mají díky dlouhodobým obchodním vztahům Talon Sports se 100 % fairtradovými společnostmi z Německa, Austrálie, Japonska nebo Itálie jistotu, že budou pracovat v důstojných a bezpečných podmínkách. Za šití fairtradových míčů si místní zaměstnanec vydělá 4 000 rupií za měsíc, dvakrát až čtyřikrát více, než pracovníci v běžných továrnách. Talon Sports také nesmí zaměstnávat děti.

MÍSTO HER TVRDÁ PRÁCE (INDIE)

Tisíce indických dětí sešívají kožené šestiúhelníky a vytváří tak fotbalové míče. Třeba pro děti v Evropě, které si s nimi budou hrát. Dětská pracovníci v Indii na hry ale nemají čas - pracují více než 14 hodin denně v nebezpečných podmínkách a za mizerné peníze. Často je to pro ně ale jediná šance, jak alespoň nějak přispět do rodinného rozpočtu.

KOMUNITNÍ PROJEKTY PRO DŮSTOJNĚJŠÍ ŽIVOT (INDIE)

Společnost Tea Promoters India vlastní několik čajových zahrad v oblasti Darjeelingu. Jednou z nich je i Selimbong. Zapojení do fair trade většinou nepřináší sběračkám a sběračům vyšší mzdy - ty totiž v Indii určuje zákon. Oceňují ale projekty, které si díky fair trade může zahrada dovolit zafinancovat ze společného fondu: systém mikropůjček, očkování, stavbu školy v Samabeongu, odpočívadlo pro trhačky, instalaci solárních panelů, kurzy čtení a psaní nebo vodovod s pitnou vodou.

TVRDÝ ŽIVOT SBĚRAČEK ČAJE (SRÍ LANKA)

Pětina světové produkce čaje pochází ze Srí Lanky. Ve většině čajových zahrad pracují jako sběračky ženy, vstávají ve 4 hodiny ráno a nasbírat musí minimálně 18 kg čajových lístků, aby výdělkem pokryly alespoň základní životní potřeby. Mnohé čelí diskriminaci, sexuálnímu obtěžování a zneužívání, na 40 % bylo přesvědčeno či přímo donuceno ke sterilizaci.

SVOBODNÉ ODBORY NA KVĚTINOVÉ FARMĚ SHER (ETIOPIE)

Na květinové farmě Sher Ethiopia existují svobodné odbory, kterým společnost poskytuje kancelář a místo k pravidelnému setkávání. V rámci kolektivní smlouvy mají místní pracovníci např. nárok na bezplatnou lékařskou péči, bezplatné vzdělání pro své děti, penzi nebo rodičovskou dovolenou. Školy a nemocnice, které společnost postavila, slouží všem obyvatelům regionu Ziway, bez ohledu na to, zda jsou zaměstnanci této fairtradové farmy.

KDO SKLÍZÍ KAKAO V ZÁPADNÍ AFRICE? (POBŘEŽÍ SLONOVINY)

Třetina kakaových bobů, ze kterých se vyrábí naše oblíbená čokoláda, pochází z Pobřeží Slonoviny. Místním farmářům ale tato čím dál exkluzivnější surovina nepřináší vysoké zisky. Naopak, většina z nich žije v chudobě a nedůstojných podmínkách. Hořkou stránkou kakaového průmyslu je ale i využívání dětské práce a novodobé otroctví: na kakaových plantážích Západní Afriky pracují až 2 miliony dětí, více než 500 000 z nich v nebezpečných podmínkách.

KAKAOVÉ DRUŽSTVO MAJITELEM ČOKOLÁDOVNY (GHANA)

Družstvo Kuapa Kokoo vlastní 45 % společnosti Divine, která z jejich kakaá vyrábí v Anglii kvalitní fairtradové čokolády. Téměř třetinu z 65 000 členů tvoří ženy. Ty mají v Kuapa Kokoo velmi silný hlas. V některých volených orgánech je jich dokonce více, než mužů. Družstvo pro ženy organizuje různá školení posilující jejich nezávislost. Takto například vznikl malý projekt na výrobu mýdla, díky kterému mají členky další zdroj příjmů.

JISTOTY A INVESTICE PRO PĚSTITELE CUKROVÉ TRTINY (MALAWI)

Členové družstva KCGA pěstují v Malawi cukrovou třtinu a zpracovávají ji na třtinový cukr. Díky garantovaným minimálním cenám a dlouhodobým vztahům mají větší jistotu a méně strachu o svou budoucnost. Sociální příspěvek jim zase umožňuje investice do školství, zdravotnictví, zajištění pitné vody nebo oprav domů.

NEBEZPEČNÉ KVĚTINY (KEŇA)

Na růži z květinářství nebo supermarketu si nejčastěji přečteme, že je z Holandska. To je ale jen část pravdy. Velká část rezaných květů se na tamní květinovou burzu sváží ze země tropického pásu. Jedním z největších producentů rezaných květů je Keňa. Kromě příznivého klimatu sem láká firmy možnost vyplácet velmi nízké mzdy a také slabá ochrana životního prostředí. Na pěstování květů se spotřebuje obrovské množství vody, které pak chybí místním obyvatelům. Nehledě na to, že ta žijící je často znečištěná chemikáliemi z farem.